

соціально-значущої діяльності.

2. Інтерес пов'язаний з появою в учнів інтелектуальної активності, із прагненням до нового, як джерела зростання та збагачення знань.
3. Пізнавальний інтерес є суто емпіричним протягом майже молодшого шкільного вікового періоду. Інтереси учнів спрямовані переважно на окремі конкретні факти та явища.
4. Примушування до активності відбувається в основному від матеріалу, який заданий вчителем. Прояв особистої ініціативи школяра у розвитку знань спостерігається лише до кінця початкового навчання [3].

Розглянуті вікові особливості пізнавального інтересу молодших школярів дозволяють вважати його якістю, що переживає під час початкового навчання і при сприятливих умовах має інтенсивний розвиток. Науковцями доведено, що ця якість не є характеристикою старшого та підліткового вікових періодів. Психолого-педагогічні дослідження показали, що випадки вияву пізнавального інтересу можна спостерігати вже у дошкільнят. Таким чином, період початкового навчання, у свою чергу, є важливою ланкою на шляху розвитку пізнавального інтересу.

Список використаних джерел

1. Павелків Р. В. Дитяча психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. Київ : Академвидав, 2008. 432 с.
2. Савченко О. Я. Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів. Київ, 1999. 220 с.
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник. Київ : Грамота, 2013. 504 с.
4. Сапунова Л. А. Розвиток пізнавальної активності учнів початкових класів у навчальному процесі. *Таврійський вісник освіти*. № 1(41). 2013. С. 205–210.

Вікторія Шевчук

ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Відомо, що вивчення іноземної мови, як і вивчення інших дисциплін, спирається на загальнодидактичні принципи, що набувають певної специфіки.

Основна мета вивчення будь-якої іноземної мови – оволодіння діяльністю іншомовного мовленнєвого простору. Викладання певної іноземної мови здійснюється на основі дидактичних і методичних

принципів. До дидактичних відносяться принципи наочності, посиленості, активності, свідомості, виховуючого навчання, індивідуалізації та інші [7, с. 6].

Розглянемо їх детальніше. Принцип наочності забезпечується у навчальному процесі створенням відповідних умов для чуттєвого сприйняття іншомовного оточення. Наочність відіграє важливу роль у формуванні іншомовних навичок та вмінь, у засвоєнні мовного й мовленнєвого матеріалу.

Реалізація принципу наочності у процесі викладання іноземної мови забезпечує успішне оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю особливо у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі, а слухова та зорова наочність виконує функцію зразка іншомовного мовлення.

Принцип посиленості у викладанні іноземної мови передбачає ретельний відбір навчального матеріалу і видів вправ із цим матеріалом з урахуванням рівня підготовки учнів [30, с. 317]. Завдання, що ставляться перед учнями, повинні бути їм максимально зрозумілими. При цьому необхідно враховувати рівень володіння іноземною мовою, а також рівень сформованості спеціальних навчальних умінь, для того щоб поставлене завдання було успішно виконане.

На посиленість виконання того чи іншого завдання переважно впливають обсяг матеріалу, темп виконання і невідповідність рівня реальних умінь учнів тим, які необхідні для виконання завдань.

Посиленість характеризується саме відповідністю рівня готовності учнів до виконання завдання ступеню його складності.

Принцип свідомості у вивченні іноземної мови вважається одним із основних принципів у методиці викладання іноземних мов. Він передбачає цілеспрямований відбір навчального мовного та мовленнєвого матеріалу, який забезпечує розвиток пізнавальних здібностей учнів [1, с. 79].

Принцип свідомості реалізується всією організацією процесу навчання, протягом якої відбувається навчання від усвідомлення правил виконання дії до її автоматизованого виконання, від формування окремих елементів діяльності до їх об'єднання.

Принцип свідомості реалізується також у свідомому оволодінні учнями навичок та вмінь інтелектуальної праці. Як відомо, свідоме оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю забезпечує сталість набутих навичок і вмінь, дає можливість учням здійснювати самоконтроль і самокорекцію [5, с. 63].

У методиці викладання іноземних мов застосування принципу свідомості визначається, з одного боку, як свідоме й активне подолання навичок і вмінь рідної мови, що спричиняють інтерференцію, а з іншого – як всебічне використання досвіду мовлення звичною для себе, рідною мовою.

Принцип виховуючого навчання іноземної мови реалізується в

організації навчального процесу, який забезпечує учням та студентам можливість проявити себе як особистість, отримати всебічний розвиток власного соціального статусу, удосконалити свої здібності, а також сформувати пізнавальні мотиви як домінуючі у навчальній діяльності.

Особлива увага має бути спрямована на надання учням можливості здійснювати самостійну діяльність, а також виробити звичку до самоорганізації.

Принцип індивідуалізації реалізується у навчальному процесі шляхом урахування індивідуально-психологічних особливостей учня, які значно впливають на успішність оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю [7, с. 8].

Забезпечення індивідуалізації навчання можливе тільки за умови обізнаності вчителя з подібними особливостями своїх учнів та способами індивідуалізованого навчання. Для остаточної реалізації принципу індивідуалізації необхідно визначити індивідуально-психологічні особливості учнів і врахувати їх при поданні матеріалу з іноземної мови.

Говорячи про методичні принципи, серед них вирізняють: принцип комунікативності, домінуючої ролі вправ, взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності та урахування рідної мови.

Принцип комунікативності вважають головним методичним принципом, який сприяє успішному досягненню основної мети викладання іноземної мови – навчити учнів та студентів здійснювати іншомовне мовленнєве спілкування у межах засвоєного навчального матеріалу.

Принцип комунікативності передбачає побудову процесу вивчення іноземної мови як моделі процесу реальної комунікації [12, с. 371]. Саме цей принцип зумовлює добір мовного та мовленнєвого матеріалу, характер вправ, методів і прийомів навчання.

Принцип домінуючої ролі вправ передбачає організацію навчальної діяльності учнів та студентів, при якій успішно формуються навички та вміння іншомовного мовлення. Цей принцип реалізується у навчальному процесі шляхом виконання учнями різноманітних вправ, що спонукають їх до здійснення мовленнєвих дій, в основі яких лежать певні мовленнєво-розумові операції.

Отже, різноманітність існуючих принципів у методиці вивчення іноземної мови у початковій школі дає змогу вчителю спрямувати навчальний процес у правильне русло, розкриваючи повну палітру можливостей своїх учнів та студентів.

Список використаних джерел

1. Артемьева О. А. Методология организации профессиональной подготовки специалиста на основе межкультурной коммуникации: монография. Тамбов: ТГТУ, 2005. 160 с.
2. Дрофа Т. П. Використання сучасних інформаційнокомунікативних

- технологій під час викладання іноземної мови. Збірник матеріалів Міжкафедрального методологічного семінару «Сучасні освітні стратегії формування професійної компетентності майбутніх учителів початкової школи». Київ, 2011. 175 с.
3. Карп'юк О. Д. Основні принципи комунікативного орієнтованого навчання. Англійська мова та література. 2006. № 1. С. 6–8.
 4. Мартинова Р. Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов [Текст]. Київ : Вища школа, 2004. 456 с.
 5. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / [ред. кол.: В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролесєв]; за ред. В. Г. Кременя; Київ : Пед. думка. 2008. 470 с.

Тетяна Шестак

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасна початкова школа має орієнтир на вільний розвиток людини, що несе за собою спрямування до вироблення у дітей творчої ініціативи, самостійності, конкурентоспроможності та мобільності.

Іноземні мови вважаються одним із ключових допоміжних факторів у цьому. Саме тому у 2012/2013 навчальному році в Україні вперше було прийнято рішення про введення вивчення іноземної мови (зокрема англійської) з першого класу.

Цей факт є очевидним підтвердженням важливості предмета для реалізації перспективних завдань різнобічного розвитку особистості. Відомо, що основною метою навчання іноземної мови є формування комунікативної компетенції, власне з урахуванням комунікативних умінь, що утворюються на основі мовних знань і навичок, оволодіння вміннями й навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки в типових сферах і ситуаціях [4, с. 6].

Вивчення іноземної мови у ранньому шкільному віці корисне для всіх дітей, оскільки воно позитивно впливає на розвиток пам'яті, уваги, мислення, уяви, стимулює загальні мовленнєві здібності, позитивно впливає на володіння рідною мовою.

Також варто відзначити виховну і пізнавальну цінність раннього вивчення іноземної мови, яка прослідковується у більш ранньому входженні дитини до загальнолюдської культури через спілкування новою для неї мовою. Слід зазначити, що для молодших школярів зовнішні враження – це сильний відволікаючий фактор [2, с. 39]. Їм важко зосередитися на незрозумілому складному матеріалі. Їхня увага